

УПОВНОВАЖЕНИЙ

Верховної Ради України з прав людини

вул. Інститутська, 21/8, м. Київ, 01008 E-mail: hotline@ombudsman.gov.ua тел. (044) 298-70-33

_____. _____. 20 ____ № _____

На № _____ від _____. _____. 20 ____

Голові
Національної поліції
України

Клименку І.В.

ПОДАННЯ

Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини
(згідно з частиною третьою статті 15 Закону України «Про
Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини»)

Статтею 3 Конституції України визначено, що людина, її життя і здоров'я є найвищою соціальною цінністю.

Права і свободи людини і громадянина закріплено у Розділі II Конституції України та відповідно до статті 22 Основного Закону України не є вичерпними, гарантуються і не можуть бути скасовані.

Згідно зі статтею 101 Конституції України Уповноважений Верховної Ради України з прав людини (далі – Уповноважений) здійснює парламентський контроль за додержанням конституційних прав і свобод людини і громадянина, метою якого є:

захист прав і свобод людини і громадянина, проголошених Конституцією України, законами України та міжнародними договорами України;

додержання та повага до прав і свобод людини і громадянина у відносинах, що виникають між юридичними особами публічного та приватного права, а також фізичними особами, які перебувають на території України, у випадках, передбачених окремим законом;

запобігання порушенням прав і свобод людини і громадянина або сприяння їх поновленню.

УВ
Секретаріат Уповноваженого Верховної Ради України з прав
людини
№5685.2/С-8400.3/21/21/27.1 від 25.05.2021
КЕП: Денісова Л. Л. 25.05.2021 14:01
5FB77F7B650371D0400000AF67000081E00000

Секретаріатом Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини за моїм дорученням проведено розгляд звернення від 13.05.2021 адвоката С [ім'я], в інтересах ув'язненого М [ім'я]

[ім'я], під час якого в діяльності Ізолятора тимчасового тримання Головного управління Національної поліції у м. Києві (далі – ІТТ ГУНП у м. Києві) встановлено порушення кримінального процесуального законодавства України та Закону України «Про попереднє ув'язнення» від 30.06.1993 № 3352-ХІІ (у редакції від 11.09.2020), що регулюють питання забезпечення надання правової допомоги у кримінальному провадженні.

Зі звернення та доданих до нього матеріалів вбачається, що 24.04.2021 між адвокатом С [ім'я] і дружиною М [ім'я] укладено договір № 79 про надання правової допомоги М [ім'я]

М [ім'я] утримується в ІТТ ГУНП у м. Києві на підставі ухвали слідчого судді Оболонського районного суду м. Києва від 23.04.2021 та постанови про застосування заходів безпеки, якою місцем його утримання визначено зазначену установу.

27.04.2021 о 16 год. 35 хв. адвокат С [ім'я] прибув до ІТТ ГУНП у м. Києві з метою побачитися з підзахисним та конфіденційно з ним поспілкуватися. Уповноваженій особі установи адвокат представився захисником М [ім'я] та надав ордер серії АА № [ім'я] від 25.04.2021, копію свідоцтва про право на зайняття адвокатською діяльністю серія КВ № [ім'я], примірник договору № 79 від 24.04.2021, які підтверджують його повноваження здійснювати захист ув'язненого. Проте черговим ІТТ ГУНП у м. Києві старшим інспектором Дахном Костянтиним Михайловичем адвоката не було допущено до М [ім'я] з посиланням на те, що захисник повинен надати лист-довідку від слідчого або прокурора про його допуск у якості захисника до кримінального провадження.

Потрібно зазначити, що відповідно до частини п'ятої статті 46 Кримінального процесуального кодексу України (далі – КПК України) захисник, серед іншого, має право до першого допиту підозрюваного мати з ним конфіденційне побачення без дозволу слідчого, прокурора, суду, а після першого допиту – такі ж побачення без обмеження кількості та тривалості. Такі зустрічі можуть відбуватися під візуальним контролем уповноваженої службової особи, але в умовах, що виключають можливість прослуховування чи підслуховування.

Положення статті 12 Закону України «Про попереднє ув'язнення» від 30.06.1993 № 3352-ХІІ (у редакції від 11.09.2020) передбачають, що особа, взята під варту, має право на побачення з захисником наодинці, без обмеження кількості побачень та їх тривалості, у вільний від виконання слідчих дій час. Повноваження захисника щодо здійснення захисту особи, яка тримається під вартою, підтверджуються відповідно до статті 50 КПК України. Адміністрація установи повинна забезпечити умови для проведення побачень, у тому числі

які виключають при побаченні із захисником можливість третіх осіб мати доступ до інформації, що надається в процесі побачення.

У розділі VII Правил внутрішнього розпорядку слідчих ізоляторів Державної кримінально-виконавчої служби України, затверджених наказом Міністерства юстиції України 14.06.2019 № 1769/5, що регулює особливості проведення побачень із захисником, адвокатом або іншим фахівцем у галузі права, який за законом має право на надання правової допомоги особисто чи за дорученням юридичної особи, зазначено, що відповідно до пункту 3 статті 42 КПК України ув'язнений має право на першу вимогу мати захисника і побачення з ним до першого допиту з дотриманням умов, що забезпечують конфіденційність спілкування; кількість і тривалість побачень, передбачених пунктами 1, 2 цієї глави, не обмежуються, але вони проводяться протягом дня у вільний від виконання слідчих дій чи участі в судових засіданнях час, а також поза часом, передбаченим для приймання ув'язненим чи засудженим їжі та безперервного сну.

Таким чином, у законодавстві України право захисника на побачення з підозрюваним, обвинуваченим нормативно обмежене лише робочим часом установи попереднього ув'язнення та залученням підзахисного до участі у слідчих діях чи судових засіданнях.

Отже, необхідність надання документа від слідчого або прокурора про допуск адвоката як захисника у кримінальному провадженні, порядок і форма такого дозволу не передбачена чинним законодавством.

У пунктах 206-207 рішення від 09.10.2008 у справі «Моїсеєв проти Росії» (Moiseyev v Russia), заява №62936/00) Європейський суд з прав людини визнав, що контроль, який здійснювала сторона обвинувачення над доступом адвокатів до заявника, зокрема у зв'язку з вимогою спеціального дозволу на відвідування адвокатом, послаблював зовнішні ознаки справедливого судового розгляду й принцип процесуальної рівності сторін.

Окрім того, встановлено, що ухвалою слідчого судді Дарницького районного суду міста Києва від 30.04.2021 підтверджено факт порушення прав ув'язненого М на доступ до захисника та вимог зазначених вище Законів України і зобов'язано начальника ІТТ ГУНП у м. Києві або особу, яка його замінює, забезпечити додержання прав підозрюваного М шляхом надання йому конфіденційного побачення із захисником С

Звертаю увагу, що за вчинення службовою особою з використанням свого службового становища в будь-якій формі перешкод до здійснення правомірної діяльності захисника чи представника особи по наданню правової допомоги у статті 397 Кримінального кодексу України передбачена кримінальна відповідальність.

На підставі викладеного, з метою усунення виявлених порушень прав і свобод людини і громадянина, обумовлених неправомірними діями

службових осіб ІТТ ГУНП у м. Києві, та їх запобігання, керуючись статтею 101 Конституції України, статтями 13, 15, 16, 22 Закону України від 23.12.1997 № 776/97-ВР «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини»,

прошу:

1. Розглянути подання та вжити заходів, спрямованих на усунення виявлених порушень, що полягають у перешкоджанні службовими особами ІТТ ГУНП у м. Києві в конфіденційному побаченні ув'язнених із захисниками, та їх запобігання.

2. У спосіб, передбачений чинним законодавством, вжити заходів щодо притягнення до відповідальності осіб, які допустили порушення.

3. Про результати розгляду подання та вжиті заходи повідомити у місячний строк.

Уповноважений

Л. Денісова